

**AN EVALUATION OF PERSONNEL PARTICIPATION IN
ENVIRONMENTAL MANAGEMENT SYSTEM ISO14001
CERTIFIED COMPANIES : A CASE STUDY OF THE
MATSUSHITA GROUP**

AUNCHALEE SUEBSUK

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
(ENVIRONMENTAL EDUCATION)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY
2004**

**ISBN 974-04-4397-4
COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY**

การประเมินการมีส่วนร่วมของพนักงานในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO14001 : กรณีศึกษาบริษัทในกลุ่ม
มัตสushita (AN EVALUATION OF PERSONNEL PARTICIPATION IN ENVIRONMENTAL
MANAGEMENT SYSTEM ISO14001 CERTIFIED COMPANIES : A CASE STUDY OF
THE MATSUSHITA GROUP)

อัญชลี สืบสุข 4436533 SHED/M

ศษ.ม. (สิ่งแวดล้อมศึกษา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: รัชชานนท์ สุภพงศ์พิเชฐ, พบ.ด., คลพัฒน์ ยศธร, ก.ด. (พัฒนศึกษา), สยาม
อรุณศรีมรกต, วท.ม.

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการมีส่วนร่วมของพนักงานที่อยู่ภายใต้ระบบการจัดการ
สิ่งแวดล้อม (ISO14001) โดยใช้รูปแบบ CIPP ซึ่งประกอบด้วยการประเมินสภาวะแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า
กระบวนการดำเนินการ และผลผลิตตามขั้นตอนและข้อกำหนดของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (ISO14001) โดย
เลือกศึกษาผู้บริหารด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมจำนวน 6 คน และกลุ่มตัวอย่างคือพนักงานจำนวน 374 คนที่สังกัด
บริษัทในกลุ่มมัตสushita ในประเทศไทย 14 บริษัท เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ การสัมภาษณ์แนวคิดผู้บริหาร
และแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่ใช้กับพนักงาน ซึ่งใช้การสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) การวิเคราะห์ข้อ
มูลใช้สถิติจำนวนและร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ สถิติไคสแควร์

ปัญหาหลักด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัทในกลุ่มมัตสushita คือปัญหาเกี่ยวกับ น้ำ อากาศ เสียง และวัสดุ
เหลือใช้จากสำนักงานและจากกระบวนการผลิต บริษัท จึงได้นำระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (ISO14001) เข้ามา
ลดและควบคุมมลพิษ รวมทั้งมุ่งสร้างจิตสำนึกให้พนักงานมีความร่วมมือในการดูแลสิ่งแวดล้อม จากการศึกษา
วิจัยพบว่า พนักงานที่ความรู้พื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมสูงและได้รับข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมมาก จะมีส่วนร่วม
ในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมสูง ส่วนปัจจัยอื่นๆ คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่การงาน และอายุ
การทำงานไม่มีผลกับการมีส่วนร่วมในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมแต่อย่างใด

เนื่องจากการมีส่วนร่วมในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมศึกษา จึงมีข้อเสนอแนะ
ให้นำวิธีการด้านสิ่งแวดล้อมศึกษามาพัฒนาสื่อให้มีประสิทธิภาพและน่าสนใจ เช่น การสร้างคู่มือในการปฏิบัติให้
น่าอ่านและเข้าใจง่าย สร้างและพัฒนาหลักสูตร รวมทั้งวิธีการฝึกอบรมและอุปกรณ์ที่สามารถทำให้พนักงาน
สามารถซึมซับความรู้และนำไปปฏิบัติได้ เพื่อให้พนักงานมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ ควรมี
การติดตามและประเมินผลปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมมากหรือน้อย เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาให้
ระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมมีผลดีมากยิ่งขึ้น

**AN EVALUATION OF PERSONNEL PARTICIPATION IN ENVIRONMENTAL
MANAGEMENT SYSTEM ISO14001 CERTIFIED COMPANIES : A CASE
STUDY OF THE MATSUSHITA GROUP**

AUNCHALEE SUEBSUK 4436533 SHED/M

M.Ed. (ENVIRONMENTAL EDUCATION)

THESIS ADVISORS : RACHANONT SUPAPONGPICHATE, Ph.D., DALAPAT
YOSSATORN, Ph.D., SAYAM AROONSRIMORAKOT, M.Sc.

ABSTRACT

The objective of this research is to study employees' participation in environmental management system (EMS) of an ISO14001-certified business, namely the MATSUSHITA GROUP. The researcher adopted the CIPP Model in evaluating Context, Input, Process and Product by giving in-depth interviews to 6 environmental management representatives and questionnaires to 374 samples by means of Accidental Sampling. All representatives and samples were employees of the 14 companies in the Thai Matsushita group. The collected data were analyzed by Statistics, Percentage, Standard Deviation and Chi-square.

Major environmental problems at Matsushita are water, air, noise as well as waste materials in office and production process. The aim of Matsushita group in applying EMS to the company operation is to reduce and control environmental problems as well as to raise employee awareness of environmental conservation. The analysis of this research shows that employee participation in EMS is significantly related to basic knowledge of the environmental management system and access to environmental information while sex, age, level of education and position have no connection with participation in the EMS.

Since participation in EMS depends on environmental education it is recommended that more effective training methods be developed to make training more interesting. For instance, producing attractive instruction manuals using simple language would help operation staff's understanding of procedures and help improve their practice. Besides, there should be monitoring and evaluation of factors that are associated with the level of participation in order to use the data for further development of the EMS.

**KEY WORDS : EVALUATION / PARTICIPATION / ENVIRONMENTAL
MANAGEMENT SYSTEM**

136 pp. ISBN 974-04-9397-4